Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (otrā palāta)

2024. gada 4. oktobrī*

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – Regula (ES) Nr. 1169/2011 – Pārtikas produktu informācijas sniegšana patērētājiem – 2. panta 2. punkta n)–p) apakšpunkts, 7., 9. un 17. pants – Godīgas informēšanas prakse par pārtikas produktu nosaukumu – Tirdzniecības nosaukumi, pieņemtie nosaukumi un aprakstošie nosaukumi – Pārtikas produkta komponentu vai sastāvdaļu aizstāšana – 38. panta 1. punkts – Jautājumi, kas ir īpaši saskaņoti – Valsts pasākums, ar ko aizliedz izmantot nosaukumus, kuri saistīti ar gaļas produktiem, lai apzīmētu augu izcelsmes proteīnu saturošus pārtikas produktus

Lietā C-438/23

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Conseil d'État* (Valsts padome, Francija) iesniegusi ar 2023. gada 12. jūlija lēmumu un kas Tiesā reģistrēts 2023. gada 13. jūlijā, tiesvedībā

Protéines France,

***Union végétarienne européenne* (*EVU*),**

***Association végétarienne de France* (*AVF*),**

Beyond Meat Inc.

pret

Ministre de l'Économie, des Finances et de la Souveraineté industrielle et numérique,

piedaloties

77 Foods SAS,

Les Nouveaux Fermiers SAS,

Umiami SAS,

NxtFood SAS,

Nutrition et santé SAS,

* Tiesvedības valoda – franču.

Olga SAS,

TIESA (otrā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētāja A. Prehala [*A. Prechal*], tiesneši F. Biltšens [*F. Biltgen*], N. Vāls [*N. Wahl*] (referents), J. Pasers [*J. Passer*] un M. L. Arasteja Saūna [*M. L. Arastey Sahún*],

ģenerāladvokāte: T. Čapeta [*T. Ćapeta*],

sekretārs: A. Kalots Eskobars [*A. Calot Escobar*],

ņemot vērā rakstveida procesu,

ņemot vērā apsvērumus, ko snieguši:

– *Protéines France, 77 Foods SAS, Les Nouveaux Fermiers SAS, Umiami SAS, NxtFood SAS, Nutrition un santé SAS*, kā arī *Olga SAS* vārdā – *G. Hannotin*, advokāts,

– *Union végétarienne européenne* (*EVU*) vārdā – *A. Aubert*, advokāte,

– *Beyond Meat Inc.* vārdā – *C. Dupeyron*, advokāte, *M. R. Oyarzabal Arigita*, *abogada*, un *B. Van Vooren*, *advocaat*,

– Grieķijas valdības vārdā – *V. Karra*, *E. Leftheriotou* un *A. Vasilopoulou*, pārstāves,

– Francijas valdības vārdā – *G. Bain* un *B. Fodda*, pārstāvji,

– Itālijas valdības vārdā – *G. Palmieri*, pārstāve, kurai palīdz *M. Cherubini* un *P. Gentili*, *avvocati dello Stato*,

– Eiropas Komisijas vārdā – *F. Clotuche-Duvieusart* un *B. Rous Demiri*, pārstāves,

noklausījusies ģenerāladvokātes secinājumus 2024. gada 5. septembra tiesas sēdē,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1169/2011 (2011. gada 25. oktobris) par pārtikas produktu informācijas sniegšanu patērētājiem un par grozījumiem Eiropas Parlamenta un Padomes Regulās (EK) Nr. 1924/2006 un (EK) Nr. 1925/2006, un par Komisijas Direktīvas 87/250/EEK, Padomes Direktīvas 90/496/EEK, Komisijas Direktīvas 1999/10/EK, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2000/13/EK, Komisijas Direktīvu 2002/67/EK un 2008/5/EK un Komisijas Regulas (EK) Nr. 608/2004 atcelšanu (OV 2011, L 304, 18. lpp.), jo īpaši tās 7., 17. un 38. pantu, kā arī tās VI pielikuma A daļas 4. punktu.

2 Šis lūgums iesniegts saistībā ar tiesvedību starp *Protéines France*, *Union végétarienne européenne (EVU)*, *Association végétarienne de France (AVF)*, kā arī *Beyond Meat Inc.* un *ministre de l'Économie, des Finances et de la Souveraineté industrielle et numérique* (ekonomikas, finanšu un

rūpniecības un digitālās suverenitātes ministrs, Francija) par *décret nº 2022-947, du 29 juin 2022, relatif à l'utilisation de certaines dénominations employées pour désigner des denrées comportant des protéines végétales* (2022. gada 29. jūnija dekrēts Nr. 2022-947 par konkrētu nosaukumu lietošanu augu proteīnu saturošu pārtikas produktu apzīmēšanai; *JORF*, 2022. gada 30. jūnijs, teksts Nr. 3) tiesiskumu.

Atbilstošās tiesību normas

Savienības tiesības

Regula (EK) Nr. 178/2002

3 Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 178/2002 (2002. gada 28. janvāris), ar ko paredz pārtikas aprites tiesību aktu vispārīgus principus un prasības, izveido Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestādi un paredz procedūras saistībā ar pārtikas nekaitīgumu (OV 2002, L 31, 1. lpp.), 2. pantā "Pārtikas" definīcija" paredzēts:

"Šajā regulā, "pārtika" (jeb "pārtikas produkts") ir jebkura apstrādāta, daļēji apstrādāta vai neapstrādāta viela vai produkts, kas paredzēts cilvēkiem uzturam vai ko saprātīgi paredzamos apstākļos cilvēki varētu lietot uzturā.

[..]"

4 Šīs regulas 3. panta 1. punktā jēdziens "pārtikas aprites tiesību akti" definēts šādi:

"Šajā regulā:

1) "pārtikas aprites tiesību akti" ir normatīvi un administratīvi akti, kas Kopienas vai valsts līmenī reglamentē pārtiku vispār, un jo īpaši pārtikas nekaitīgumu. [..]"

5 Saskaņā ar minētās regulas 8. pantu:

"[..] Pārtikas aprites tiesību aktu mērķis ir aizsargāt patērētāju intereses, un ar tiem patērētājiem nodrošina pamatu, lai izdarītu uz informāciju balstītu izvēli attiecībā uz pārtikas produktiem, ko viņi lieto uzturā. To mērķis ir novērst:

a) krāpniecisku vai maldinošu praksi;

b) pārtikas produktu viltošanu; un

c) jebkuru citu praksi, kas var maldināt patērētāju."

6 Tās pašas regulas 17. panta 2. punktā noteikts:

"Dalībvalstīs ir spēkā pārtikas aprites tiesību akti, un tās uzrauga un pārbauda, lai uzņēmēji, kas iesaistīti pārtikas un barības apritē, visos ražošanas, pārstrādes un izplatīšanas posmos pildītu attiecīgās pārtikas aprites tiesību aktu prasības.

[..]

Dalībvalstis arī izstrādā noteikumus par pasākumiem un sankcijām, ko piemēro par pārtikas un barības aprites tiesību aktu pārkāpšanu. Tādiem pasākumiem un sankcijām jābūt efektīviem, samērīgiem un preventīviem."

Regula (EK) Nr. 853/2004

7 Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 853/2004 (2004. gada 29. aprīlis), ar ko nosaka īpašus higiēnas noteikumus attiecībā uz dzīvnieku izcelsmes pārtiku (OV 2004, L 139, 55. lpp.), I pielikumā paredzēts:

"Šajā regulā ir šādas definīcijas:

1. Gaļa

1.1. "Gaļa" ir [..] dzīvnieku ēdamās daļas [..]

[..]

1.14. "Mehāniski atdalīta gaļa" vai "MAG" ir produkts, kas iegūts, atdalot gaļu no gaļas kauliem pēc atkaulošanas vai no mājputnu liemeņiem, izmantojot mehāniskus līdzekļus, kā rezultātā tiek zaudēta vai izmainīta muskuļu šķiedru struktūra;

1.15. "Gaļas izstrādājumi" ir svaiga gaļa, tostarp gabalos sadalīta gaļa, kurai pievienoti pārtikas produkti, garšvielas vai piedevas vai kurai veikta apstrāde, kas nav pietiekama, lai izmainītu gaļas iekšējo muskuļu šķiedru struktūru un līdz ar to iznīcinātu svaigas gaļas īpašības.

[..]

3. Zvejniecības produkti

3.1. "Zvejniecības produkti" ir visi savvaļas vai saimniecībā audzēti jūras vai saldūdens dzīvnieki (izņemot dzīvas gliemenes, dzīvus adatādaiņus, dzīvus tunikātus un dzīvus jūras gliemežus, kā arī visus zīdītājus, rāpuļus un vardes), tostarp visas šādu dzīvnieku ēdamās formas, daļas un produkti;

[..]

7. Pārstrādes produkti

7.1. "Gaļas produkti" ir pārstrādes produkti, ko iegūst, apstrādājot gaļu vai tālāk apstrādājot šādus pārstrādes produktus tā, ka pēc cirtuma vietas ir redzams, ka šim produktam vairs nav svaigas gaļas īpašību.

[..]"

Regula Nr. 1169/2011

8 Regulas Nr. 1169/2011 1. un 3. apsvērumā noteikts:

"(1) Līguma par [LESD] 169. pantā paredzēts, ka [Eiropas] Savienībai jāsekmē patērētāju tiesību aizsardzības augsta līmeņa sasniegšana, veicot [LESD] 114. pantā noteiktos pasākumus.

[..]

(3) Nolūkā sasniegt augstu patērētāju veselības aizsardzības līmeni un garantēt viņu tiesības uz informāciju būtu jānodrošina patērētāju pienācīga informētība par uzturā lietoto pārtiku. [..]"

9 Saskaņā ar šīs regulas 1. panta 1. punktu:

"Šī regula ir pamats tam, lai saistībā ar pārtikas produktu informāciju nodrošinātu augstu patērētāju tiesību aizsardzības līmeni, ņemot vērā patērētāju uztveres atšķirības un viņu vajadzības pēc informācijas, vienlaicīgi nodrošinot netraucētu iekšējā tirgus darbību."

10 Šīs regulas 2. pantā paredzēts:

"1. Šajā regulā piemēro šādas definīcijas:

a) terminu "pārtikas produkts" [..] definīcijas, kas noteiktas Regulas [Nr. 178/2002] 2. pantā [..];

[..]

f) terminu "gaļa", "mehāniski atdalīta gaļa", "gaļas izstrādājumi", "zivju produkti" un "gaļas produkti" definīcijas, kas noteiktas Regulas [Nr. 853/2004] I pielikuma 1.1., 1.14., 1.15., 3.1. un 7.1. punktā;

[..]

2. Piemēro arī šādas definīcijas:

[..]

f) "sastāvdaļa" ir jebkura viela vai produkts, tostarp aromatizētāji, pārtikas piedevas un pārtikas fermenti, un jebkuras kombinētas sastāvdaļas vienība, ko lieto pārtikas ražošanas vai sagatavošanas procesā un ko, pat izmainītā veidā, satur arī gatavais produkts; [..]

[..]

n) "tirdzniecības nosaukums" ir pārtikas produkta nosaukums, ko nosaka attiecīgie Savienības tiesību akti, vai, ja šādu Savienības tiesību aktu nav, nosaukums, kuru nosaka tās dalībvalsts normatīvie un administratīvie akti, kurā pārtikas produkts tiek pārdots galapatērētājam vai sabiedriskās ēdināšanas uzņēmumam;

o) “pieņemtais nosaukums” ir pārtikas produkta nosaukums, ko pieņēmuši tās dalībvalsts patērētāji, kurā minētais produkts tiek pārdots, minēto nosaukumu nav nepieciešamības sīkāk paskaidrot;

p) “aprakstošais nosaukums” ir nosaukums, kas apraksta pārtikas produktu un, ja nepieciešams, tā lietošanu, kas ir pietiekami skaidrs, lai ļautu patērētājiem saprast produkta patieso būtību un atšķirt to no citiem produktiem, ar kuriem to varētu sajaukt;

q) “galvenā sastāvdaļa” ir pārtikas produkta sastāvdaļa vai sastāvdaļas, kas veido vairāk nekā 50 % no minētā pārtikas produkta vai ko patērētājs parasti saista ar pārtikas produkta nosaukumu, un attiecībā uz ko vairākumā gadījumu nepieciešama kvantitatīvā norāde;

[..].”

11 Šīs pašas regulas 7. pantā noteikts:

“1. Pārtikas produktu informācija nav maldinoša, jo īpaši:

a) par pārtikas produktiem raksturīgajām pazīmēm un jo īpaši to raksturu, identitāti, īpašībām, sastāvu, daudzumu, derīgumu, izcelsmes valsti vai izcelsmes vietu, ražošanas vai izgatavošanas veidu; [..]

d) noformējumā, aprakstā vai attēlā iekļaujot norādi, kas liek noprast konkrēta pārtikas produkta vai sastāvdaļas klātbūtni, lai gan faktiski minētajā pārtikas produktā dabīgi esošais komponents vai parasti izmantotā sastāvdaļa ir aizstāta ar citu komponentu vai citu sastāvdaļu.

2. Pārtikas produktu informācija ir precīza, skaidra un patērētājam viegli saprotama.

[..]

4. Šā panta 1., 2. un 3. punkts attiecas arī uz:

a) reklāmu;

b) pārtikas produktu pasniegšanas veidu, jo īpaši to formu, izskatu vai iepakojumu, izmantojamiem iepakošanas materiāliem, izvietojumu un apkārtni, kādā tie ir izstādīti.”

12 Atbilstoši Regulas Nr. 1169/2011 8. pantam:

“1. Par pārtikas produktu informāciju atbildīgais pārtikas apritē iesaistītais uzņēmējs ir tas uzņēmējs, ar kura vārdu vai uzņēmuma nosaukumu šo pārtikas produktu tirgo [..]

2. Par pārtikas produktu informāciju atbildīgais pārtikas apritē iesaistītais uzņēmējs nodrošina pārtikas produktu informācijas esamību un precizitāti saskaņā ar piemērojamiem tiesību aktiem par pārtikas produktu informāciju un attiecīgo valsts tiesību aktu prasībām.

[..]”

13 Regulas Nr. 1169/2011 9. pantā saskaņā ar tā nosaukumu ir noteikts "obligāto ziņu uzskaitījums", kas 1. punkta a) apakšpunktā ietver "pārtikas produkta nosaukumu" un minētā punkta b) apakšpunktā – "sastāvdaļu sarakstu".

14 Saskaņā ar minētās regulas 17. pantu:

"1. Pārtikas produkta nosaukums ir tā tirdzniecības nosaukums. Ja tāda nav, nosaukums atbilst tā pieņemtajam nosaukumam vai, ja tāda nav vai tas netiek lietots, sniedz pārtikas produktu aprakstošu nosaukumu.

2. Dalībvalstī, kurā pārtikas produktu laiž tirgū, atļauj lietot nosaukumu, ar kādu attiecīgo produktu likumīgi ražo un tirgo ražotājā dalībvalstī. Tomēr gadījumos, ja citu šīs regulas noteikumu, jo īpaši 9. pantā izklāstīto, piemērošana dalībvalstī, kurā produktu tirgo, nedotu patērētājiem iespēju izzināt pārtikas produkta patieso raksturu un atšķirt to no produktiem, ar kuriem to varētu sajaukt, nosaukumam pievieno citu aprakstošu informāciju, kuru pievieno pārtikas produkta nosaukuma tuvumā.

[..]

5. Īpaši noteikumi par pārtikas produkta nosaukuma lietošanu un par tam pievienojamām ziņām izklāstīti VI pielikumā."

15 Šīs pašas regulas 38. pantā noteikts:

"1. Jautājumos, kas īpaši saskaņoti ar šo regulu, dalībvalstis nedrīkst ne pieņemt, ne paturēt spēkā valsts pasākumus, ja vien tādas pilnvaras nav piešķirtas ar Savienības tiesību aktiem. Minētie valsts pasākumi nerada šķēršļus brīvai preču apritei, tostarp diskriminmāciju attiecībā uz pārtikas produktiem no citām dalībvalstīm.

2. Neskarot 39. pantu, dalībvalstis var pieņemt valsts pasākumus jautājumos, kas nav konkrēti saskaņoti ar šo regulu, ar noteikumu, ka tās neaizliedz, nekavē vai neierobežo tādu preču brīvu kustību, uz ko attiecas šī regula."

16 Regulas Nr. 1169/2011 VI pielikuma "Pārtikas produkta nosaukums un īpašas pievienojamās norādes" A daļas "Pārtikas produkta nosaukumam pievienojamās obligātās norādes" 4. punktā paredzēts:

"Pārtikas produktiem, kam kāds komponents vai sastāvdaļa, par ko patērētāji uzskata, ka tos šādos produktos parasti izmanto vai ka tie tajos ir dabiski, ir aizstāti ar citu komponentu vai sastāvdaļu, uz marķējuma – papildus sastāvdaļu sarakstam – ir skaidra norāde par komponentu vai sastāvdaļu, kas izmantots daļējai vai pilnīgai aizstāšanai, un tā ir:

a) izvietota tuvu produkta nosaukumam; un

b) izveidota, izmantojot rakstzīmju izmēru, kura x-augstums ir vismaz 75 % no produkta nosaukumam izmantotā x-augstuma un kurš nav mazāks par rakstzīmju minimālo izmēru, kā noteikts šīs regulas 13. panta 2. punktā."

Francijas tiesības

Patērētāju kodekss

17 *Code de la consommation* (Patērētāju kodekss) L. 412-10. pantā, kas iekļauts ar 2020. gada 10. jūnija Likuma Nr. 2020-699 par informācijas par lauksaimniecības un pārtikas produktiem pārskatāmību (*JORF*, 2020. gada 11. jūnijs, teksts Nr. 1) 5. pantu, paredzēts:

"[..] Nosaukumus, ko izmanto, lai apzīmētu dzīvnieku izcelsmes pārtikas produktus, nedrīkst izmantot, lai aprakstītu, tirgotu vai reklamētu pārtikas produktus, kas satur augu proteīnu. Augu proteīna īpatsvaru, kuru pārsniedzot, šāds nosaukums nav pieļaujams, nosaka ar dekrētu. Šajā dekrētā nosaka arī šā panta piemērošanas kārtību un sankcijas pienākumu neizpildes gadījumā."

Dekrēts Nr. 2022-947

18 Pamatojoties uz iepriekšējā punktā minēto noteikumu, Francijas iestādes pieņēma dekrētu Nr. 2022-947.

19 Saskaņā ar šī dekrēta 1. panta pirmo daļu tas attiecas uz "valsts teritorijā ražotiem pārtikas produktiem, kas satur augu izcelsmes proteīnus".

20 Minētā dekrēta 2. pantā noteikts:

"Augu proteīnu saturošu pārstrādes produktu apzīmēšanai ir aizliegts izmantot:

1° Tāda produkta tirdzniecības nosaukumu, kuram saskaņā ar noteikumiem, kas nosaka attiecīgā pārtikas produkta sastāvu, nav paredzēts pievienot augu proteīnus;

2° Nosaukumu, kas attiecas uz dzīvnieku sugu vai sugu grupu nosaukumiem vai uz dzīvnieka morfoloģiju vai anatomiju;

3° Nosaukumu, kurā izmantota gaļas, gaļas izstrādājumu vai zivju tirdzniecībai raksturīga terminoloģija;

4° Tirdzniecības praksē izmantotu dzīvnieku izcelsmes pārtikas produkta nosaukumu."

21 Šī paša dekrēta 3. pantā noteikts:

"Atkāpjoties no 2. panta noteikumiem, dzīvnieku izcelsmes pārtikas produkta nosaukumu var izmantot:

1° Dzīvnieku izcelsmes pārtikas produktiem, kas noteiktā proporcijā satur augu proteīnu, ja tā esamība paredzēta noteikumos vai norādīta šim dekrētam pievienotajā sarakstā;

[..]."

22 Saskaņā ar dekrēta Nr. 2022-947 5. pantu:

"Šī dekrēta prasības neattiecas uz produktiem, kas likumīgi ražoti vai laisti tirgū citā Eiropas Savienības dalībvalstī vai Turcijā, vai likumīgi ražoti citā Līguma par Eiropas Ekonomikas zonu [1992. gada 2. maijs (OV 1994, L 1, 3. lpp.)] dalībvalstī."

23 Šī dekrēta 6. pantā paredzēts:

"Ir aizliegts uzglabāt pārdošanai vai bezmaksas izplatīšanai vai piedāvāt pārdošanai, pārdot vai izplatīt bez maksas pārtikas produktus, kas neatbilst šajā dekrētā paredzētajiem noteikumiem."

24 Minētā dekrēta 7. pantā noteikts:

"Par šā dekrēta 6. panta noteikumu pārkāpumu piemēro administratīvo sodu fiziskai personai līdz 1500 EUR, bet juridiskai personai – līdz 7500 EUR. [..]"

25 Saskaņā ar tā paša dekrēta 8. pantu šis dekrēts stājās spēkā 2022. gada 1. oktobrī.

26 Dekrēta Nr. 2022-947 pielikumā ir ietverts to dzīvnieku izcelsmes pārtikas produktu nosaukumu saraksts, kuri var saturēt augu izcelsmes proteīnus, kā arī maksimālais augu izcelsmes proteīnu īpatsvars, ko var saturēt pārtikas produkti, attiecībā uz kuriem šie nosaukumi tiek izmantoti.

Dekrēts Nr. 2024-144

27 *Décret n° 2024-144, du 26 février 2024, relatif à l'utilisation de certaines dénominations employées pour désigner les denrées alimentaires comportant des protéines végétales* (2024. gada 26. februāra dekrēts Nr. 2024-144 par konkrētu nosaukumu lietošanu augu proteīnu saturošu pārtikas produktu apzīmēšanai; *JORF*, 2024. gada 27. februāris, teksts Nr. 15) 2. pantā paredzēts:

"[..] aizliegts izmantot, aprakstīt, tirgot vai reklamēt pārstrādes produktu, kas satur augu proteīnus:

1° tāda produkta tirdzniecības nosaukumu, kuram saskaņā ar noteikumiem, kas nosaka attiecīgā pārtikas produkta sastāvu, nav paredzēts pievienot augu proteīnus;

2° nosaukumu, kas attiecas uz dzīvnieku sugu vai sugu grupu nosaukumiem vai uz dzīvnieka morfoloģiju vai anatomiju;

3° nosaukumu, kas satur I pielikumā iekļautajā sarakstā minētos terminus."

28 Saskaņā ar dekrēta Nr. 2024-144 8. pantu tas stājās spēkā 2024. gada 1. maijā.

29 Šī dekrēta 9. pantā noteikts:

"Dekrēts Nr. 2022-947 [...] ir atcelts."

30 Dekrēta Nr. 2024-144 I pielikumā ietvertajā sarakstā ir šādi nosaukumi:

"– Fileja;

– Krustu gabals;

– Romšteks;

– Antrekots;

– Astes gabals;

– *Bavette d'Aloyau;*

– Biezā diafragma;

– Plānā diafragma;

– Bifšteks;

– Lāpstiņa;

– *Paleron;*

– Pavēdere;

– Steiks;

– Eskalops;

– *Tendron;*

– Grilēta gaļa;

– Filejas gabals;

– Ribiņas;

– Šķiņķis;

– Miesnieks/Miesniece;

– Gaļas produktu izgatavotājs/Gaļas produktu izgatavotāja."

31 Minētā dekrēta II pielikumā ietverts to nosaukumu saraksts, ar kuriem atļauts apzīmēt dzīvnieku izcelsmes pārtikas produktus, kas var saturēt augu proteīnus, un maksimālais augu proteīnu īpatsvars, kādu var saturēt pārtikas produkti, attiecībā uz kuriem šie nosaukumi tiek izmantoti.

Pamatlieta un prejudiciālie jautājumi

32 *Protéines France*, kas pārstāv Francijas augu proteīnu tirgū darbojošos uzņēmumu intereses, 2022. gada 18. jūlijā iesniedza prasību *Conseil d'État* (Valsts padome, Francija), kas ir iesniedzējtiesa, lai panāktu dekrēta Nr. 2022-947 atcelšanu.

33 Ar 2022. gada 27. jūlija rīkojumu šī tiesa, lemjot pagaidu noregulējuma procedūrā, apturēja šā dekrēta īstenošanu attiecībā uz tā 2. panta 3. un 4. punktā paredzētajiem pasākumiem.

34 Minētā tiesa apmierināja vairākus pieteikumus par iestāšanos lietā *Protéines France* prasījumu atbalstam.

35 2022. gada 30. augustā un 21. oktobrī attiecīgi *EVU* un *AVF*, kas popularizē veģetārismu – pirmā Eiropas Savienībā un otrā Francijā – un *Beyond Meat*, kas ražo un tirgo augu izcelsmes proteīnu produktus, arī iesniedza tajā pašā tiesā pieteikumu par dekrēta Nr. 2022-947 atcelšanu.

36 Iesniedzējtiesa apvienoja trīs lietas, kurās tika lūgts atcelt šo dekrētu.

37 Savu prasību pamatojumam prasītājas pamatlietā it īpaši apgalvoja, ka ar minēto dekrētu, ar kuru, lai apzīmētu pārstrādes produktus, kas satur augu proteīnus, ir aizliegts izmantot tādus apzīmējumus kā "steiks" vai "desa", nepievienojot un pat pievienojot papildu norādes, piemēram, "augu" vai "sojas", ir pārkāptas vairākas Regulas Nr. 1169/2011 normas.

38 Iesniedzējtiesa uzskata, ka tajā izvirzītie pamati rada jautājumus, kas ir izšķiroši tajā izskatāmās lietas izlemšanai un kas rada nopietnas grūtības.

39 Šādos apstākļos *Conseil d'État* (Valsts padome) nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

"1) Vai Regulas Nr. 1169/2011 7. panta noteikumi, kuros ir prasīts sniegt patērētājiem informāciju, kas nemaldina par pārtikas produktu identitāti, raksturu un īpašībām, ir jāinterpretē tādējādi, ka šīs pašas regulas 38. panta 1. punkta izpratnē un tā piemērošanas nolūkā ar tiem ir īpaši saskaņots jautājums par gaļas, gaļas izstrādājumu un zivju nozarēs iegūtu dzīvnieku izcelsmes produktu nosaukumu izmantošanu, lai aprakstītu, tirgotu vai reklamētu augu proteīnu saturošus pārtikas produktus, kas var maldināt patērētāju, tādējādi dalībvalstij liedzot lemt par šo jautājumu ar valsts pasākumu, kas reglamentē vai aizliedz šādu nosaukumu izmantošanu, noteikšanu?

2) Vai Regulas Nr. 1169/2011 17. panta noteikumi, kuros ir paredzēts, ka nosaukums, ar kuru pārtikas produkts, ja nav tirdzniecības nosaukuma, tiek identificēts, ir tā pieņemtais vai aprakstošais nosaukums, tos aplūkojot kopsakarā ar [tās VI pielikuma A daļas 4. punktu], ir jāinterpretē tādējādi, ka šīs pašas regulas 38. panta 1. punkta izpratnē un tā piemērošanas nolūkā ar tiem ir īpaši saskaņots jautājums par dzīvnieku izcelsmes pārtikas produktus apzīmējošu nosaukumu, kuri nav tirdzniecības nosaukumi, saturu un izmantošanu, lai aprakstītu, tirgotu vai reklamētu augu proteīnu saturošus pārtikas produktus, tostarp gadījumā, ja visas pārtikas produktu veidojošās dzīvnieku izcelsmes sastāvdaļas ir pilnībā aizstātas ar augu izcelsmes sastāvdaļām, tādējādi dalībvalstij liedzot lemt par šo jautājumu ar valsts pasākumu, kas reglamentē vai aizliedz šādu nosaukumu izmantošanu, noteikšanu?

3) Ja atbilde uz pirmo vai otro jautājumu ir apstiprinoša, vai īpaša saskaņošana, kas Regulas Nr. 1169/2011 38. panta 1. punkta izpratnē un tā piemērošanas nolūkā ir veikta saskaņā ar šīs pašas regulas 7. un 17. pantu, tos aplūkojot kopsakarā ar [tās VI pielikuma A daļas 4. punktu], nepieļauj:
   a) dalībvalstij noteikt valsts pasākumu, kas paredz piemērot administratīvus sodus gadījumā, ja tiek pārkāptas no šīs regulas noteikumiem izrietošās prasības un aizliegumi?

b) dalībvalstij noteikt valsts pasākumu, kas paredz augu proteīna līmeni, kuru nesasniedzot ir atļauta tādu nosaukumu, kas nav tirdzniecības nosaukumi un kas apzīmē dzīvnieku izcelsmes pārtikas produktus, izmantošana, lai aprakstītu, tirgotu vai reklamētu augu proteīnu saturošus pārtikas produktus?

4) Ja atbilde uz pirmo un otro jautājumu ir noliedzoša, vai saskaņā ar Regulas Nr. 1169/2011 9. un 17. pantu dalībvalstij ir atļauts:
   a) noteikt valsts pasākumu, kas paredz augu proteīna līmeni, kuru nesasniedzot ir atļauta tādu nosaukumu, kas nav tirdzniecības nosaukumi un kas apzīmē dzīvnieku izcelsmes pārtikas produktus, izmantošana, lai aprakstītu, tirgotu vai reklamētu augu proteīnu saturošus pārtikas produktus?[;]
   b) noteikt valsts pasākumu, kas aizliedz izmantot noteiktus pieņemtos vai aprakstošos nosaukumus, tostarp tad, ja tiem ir pievienotas papildu norādes, kas garantē patērētājam godīgu informāciju?[;]
   c) noteikt [ceturtā jautājuma a) un b) punktā] minētos pasākumus tikai attiecībā uz tās teritorijā ražotajām precēm, šajā gadījumā nepārkāpjot šo pasākumu samērīguma principu?"

Par lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu pieņemamību

40 Kā tiesvedības laikā Tiesā norādīja prasītājas pamatlietā *Protéines France* un *Beyond Meat*, Francijas iestādes pieņēma dekrētu Nr. 2024-144, kura 9. pantā ir paredzēts atcelt dekrētu Nr. 2022-947.

41 Tāpēc ar Tiesas priekšsēdētāja 2024. gada 1. marta lēmumu iesniedzējtiesai tika adresēts lūgums sniegt informāciju, lai noskaidrotu, kādas varētu būt dekrēta Nr. 2024-144 pieņemšanas sekas attiecībā uz pamatlietas priekšmeta pastāvēšanu un lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu izskatīšanu.

42 Šī tiesa 2024. gada 15. martā iesniedza atbildi uz šo informācijas pieprasījumu un 2024. gada 7. maijā – šīs atbildes papildinājumu, kas tika pieņemts ar otrās palātas priekšsēdētājas 2024. gada 8. maija lēmumu.

43 Iesniedzējtiesa uzskata, ka, neraugoties uz dekrēta Nr. 2024-144 pieņemšanu, izvirzītie jautājumi joprojām ir izšķiroši tajā izskatāmās lietas atrisināšanai. It īpaši minētajā atbildē šī tiesa norāda, pirmkārt, ka dekrēta Nr. 2022-947 īstenošana ar šī sprieduma 33. punktā minēto rīkojumu tika apturēta tikai daļēji. Tādējādi daži no minētā dekrēta noteikumiem tika faktiski piemēroti no 2022. gada 1. oktobra, kad dekrēts Nr. 2022-947 stājās spēkā saskaņā ar tā 8. pantu, līdz 2024. gada 30. aprīlim, datumam, kurā minētais dekrēts bija jāatceļ saskaņā ar dekrēta Nr. 2024 -144 9. pantu, kurš stājās spēkā 2024. gada 1. maijā, pamatojoties uz tā 8. pantu. Otrkārt, šī tiesa atgādina, ka vairākas prasītājas pamatlietā ir izteikušas nodomu šajā tiesā apstrīdēt arī dekrētu Nr. 2024-144, pamatojoties uz tiem pašiem pamatiem, kas jau ir izvirzīti attiecībā uz dekrētu Nr. 2022-947, jo dažas šo abu dekrētu normas ir identiskas.

44 Turklāt iesniedzējtiesa, kurā bija vērsušās vairākas Francijas sabiedrības, lemjot pagaidu noregulējuma procedūrā, izdeva 2024. gada 10. aprīļa rīkojumu, ar kuru tā apturēja dekrēta Nr. 2024-144 īstenošanu. Šī tiesa precizē, ka šī apturēšana liedz atcelt dekrētu Nr. 2022-947.

45 No šādi sniegtās informācijas elementiem, atbildot uz Tiesas lūgumu sniegt informāciju, izriet, ka, neraugoties uz dekrēta Nr. 2024-144 pieņemšanu, iesniedzējtiesā celtās prasības nav zaudējušas savu priekšmetu.

46 Ņemot vērā visu iepriekš minēto, jākonstatē, ka iesniedzējtiesa juridiski pietiekami ir izskaidrojusi iemeslus, kādēļ dekrēta Nr. 2024-144 pieņemšana tiesvedības gaitā šo prasību nepadara hipotētisku, un tā ir atzīstama par pieņemamu.

Par prejudiciālajiem jautājumiem

Par pirmo un otro jautājumu

47 Vispirms jāatgādina, ka, pirmkārt, no judikatūras izriet, ka Regulas Nr. 1169/2011 17. panta un VI pielikuma A daļas 4. punkta noteikumi papildina minētās regulas 7. panta noteikumus ar īpašām marķēšanas prasībām, lai aizsargātu patērētāju pret maldināšanu nepareizas informācijas dēļ (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2022. gada 1. decembris, *LSI – Germany*, C-595/21, EU:C:2022:949, 31. punkts).

48 Otrkārt, šīs tiesību normas jāinterpretē, ņemot vērā minētās regulas 2. panta 2. punkta n) apakšpunktā, 2. panta 2. punkta o) apakšpunktā un 2. panta 2. punkta p) apakšpunktā attiecīgi paredzētās jēdzienu "tirdzniecības nosaukums", "pieņemtais nosaukums" un "aprakstošais nosaukums" definīcijas, kā arī šīs regulas 9. panta 1. punkta a) apakšpunktā paredzēto pienākumu uz attiecīgā pārtikas produkta norādīt tā nosaukumu.

49 Līdz ar to iesniedzējtiesa ar pirmo un otro jautājumu, kas jāizskata kopā, būtībā vēlas noskaidrot, vai Regulas Nr. 1169/2011 7. un 17. pants un VI pielikuma A daļas 4. punkts, lasot tos kopsakarā ar šīs regulas 2. panta 2. punkta n), o) un p) apakšpunktu un 9. panta 1. punkta a) apakšpunktu, jāinterpretē tādējādi, ka ar tiem tiek īpaši saskaņota – šīs regulas 38. panta 1. punkta izpratnē – patērētāju aizsardzība pret risku tikt maldinātiem, izmantojot nosaukumus, kuri nav tirdzniecības nosaukumi un kurus veido gaļas, gaļas izstrādājumu un zivju nozares termini, lai aprakstītu, tirgotu vai reklamētu pārtikas produktus, kas satur augu izcelsmes proteīnus dzīvnieku izcelsmes proteīnu vietā, tostarp tos satur pilnībā, un līdz ar to nepieļauj, ka dalībvalsts pieņem valsts pasākumus, kas reglamentē vai aizliedz šādu nosaukumu izmantošanu.

50 Regulas Nr. 1169/2011 38. panta 1. punkta pirmajā teikumā paredzēts, ka "jautājumos, kas īpaši saskaņoti ar šo regulu, dalībvalstis nedrīkst ne pieņemt, ne paturēt spēkā valsts pasākumus, ja vien tādas pilnvaras nav piešķirtas ar Savienības tiesību aktiem".

51 No judikatūras izriet, ka nevienā Regulas Nr. 1169/2011 normā nav uzskaitīti ar šo regulu "īpaši saskaņotie jautājumi" tās 38. panta 1. punkta izpratnē un ka šie jautājumi jāidentificē, stingri ievērojot šīs regulas tekstu (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2020. gada 1. oktobris, *Groupe Lactalis*, C-485/18, EU:C:2020:763, 25. punkts).

52 Šajā lietā jānoskaidro, vai citos šī sprieduma 49. punktā minētajos Regulas Nr. 1169/2011 noteikumos īpaši tiek saskaņots jautājums, kuru Francijas iestādes centās atrisināt, pieņemot dekrētu Nr. 2022-947.

53 Saskaņā ar Regulas Nr. 1169/2011 7. panta 1. un 2. punktu pārtikas produktu informācija nedrīkst maldināt patērētājus, tai jābūt precīzai, skaidrai un patērētājiem viegli saprotamai.

54 Šajā ziņā no minētās regulas 7. panta 1. punkta a) un d) apakšpunkta it īpaši izriet, ka maldināšana, no kuras patērētāji jāaizsargā, pirmkārt, attiecas uz konkrētajiem pārtikas produktiem raksturīgajām pazīmēm un jo īpaši to raksturu un sastāvu, un, otrkārt, uz iespēju, ka noformējumā, aprakstā vai attēlā var tikt iekļauta norāde, kas liek noprast "konkrēta pārtikas produkta vai sastāvdaļas klātbūtni, lai gan faktiski minētajā pārtikas produktā dabīgi esošais komponents vai parasti izmantotā sastāvdaļa ir aizstāta ar citu komponentu vai citu sastāvdaļu".

55 Turklāt no minētās regulas 7. panta 4. punkta izriet, ka šajā pantā paredzētie pienākumi attiecībā uz patērētāju informēšanu attiecas arī uz pārtikas produktu reklāmu un noformējumu.

56 Saskaņā ar šīs pašas regulas 9. panta 1. punkta a) apakšpunktu pārtikas produktiem obligāti jānorāda to "nosaukums".

57 Regulas Nr. 1169/2011 17. panta 1. punktā paredzēts, ka pārtikas produkta nosaukums ir tā "tirdzniecības nosaukums". Ja šāda tirdzniecības nosaukuma nav, pārtikas produkta nosaukums ir tā "pieņemtais nosaukums". Ja šāda pieņemtā nosaukuma nav vai ja tas netiek lietots, jānorāda "aprakstošais nosaukums".

58 Šīs regulas 2. panta 2. punkta n) līdz p) apakšpunktā sniegtas iepriekšējā punktā minēto trīs jēdzienu definīcijas. Tādējādi, pirmkārt, "tirdzniecības nosaukums" ir pārtikas produkta nosaukums, ko "nosaka attiecīgie Savienības tiesību akti, vai, ja šādu Savienības tiesību aktu nav, nosaukums, kuru nosaka tās dalībvalsts [..] akti, kurā pārtikas produkts tiek pārdots [..] patērētājam". Otrkārt, "pieņemtais nosaukums" ir pārtikas produkta nosaukums, ko pieņēmuši tās dalībvalsts patērētāji, kurā minētais produkts tiek pārdots, minēto nosaukumu nav nepieciešamības sīkāk paskaidrot. Treškārt, "aprakstošais nosaukums" ir pārtikas produkta nosaukums, kas apraksta šo produktu un, ja nepieciešams, tā lietošanu, kas ir pietiekami skaidra, lai ļautu patērētājiem saprast produkta patieso būtību un atšķirt to no citiem produktiem, ar kuriem to varētu sajaukt.

59 Saskaņā ar Regulas Nr. 1169/2011 17. panta 5. punktu šīs regulas VI pielikumā ir ietverti īpaši noteikumi par pārtikas produkta nosaukumu lietošanu un par tam pievienojamām ziņām.

60 Šajā ziņā minētās regulas VI pielikuma A daļas 4. punktā paredzēts, ka pārtikas produktiem, kam kāds komponents vai sastāvdaļa, par kuru patērētāji uzskata, ka to šādos produktos parasti izmanto vai ka tā tajos ir dabiski, ir aizstāta ar citu komponentu vai sastāvdaļu, uz marķējuma – papildus sastāvdaļu sarakstam – ir skaidra norāde par komponentu vai sastāvdaļu, kas izmantota daļējai vai pilnīgai aizstāšanai, un tā jāizvieto tuvu "produkta nosaukumam", izmantojot pietiekami lielus burtus salīdzinājumā ar to.

61 Tādējādi, lasot kopsakarā Regulas Nr. 1169/2011 7. panta 1., 2. un 4. punkta, 9. panta 1. punkta a) apakšpunkta, 17. panta 1. un 5. punkta, kā arī VI pielikuma A daļas 4. punkta noteikumus, tos var apkopot šādi.

62 Pirmkārt, uz pārtikas produktiem jābūt nosaukumam. Otrkārt, šim nosaukumam jābūt tirdzniecības nosaukumam vai, ja tāda nav, pieņemtajam nosaukumam vai, ja tāda nav, aprakstošajam nosaukumam. Treškārt, nosaukumam jābūt precīzam, skaidram un patērētājiem viegli saprotamam. Ceturtkārt, šis pats nosaukums nedrīkst maldināt patērētājus, it īpaši par attiecīgā pārtikas produkta raksturīgajām pazīmēm, jo īpaši tā raksturu un sastāvu, un par dabiski esošo komponentu vai parasti izmantoto sastāvdaļu aizstāšanu ar citu komponentu vai sastāvdaļu. Piektkārt, šādas prasības jāievēro, tirgojot un reklamējot jebkuru pārtikas produktu.

63 Runājot par tirdzniecības nosaukumiem, saskaņā ar Regulas Nr. 1169/2011 2. panta 2. punkta n) apakšpunktā paredzēto pirmo hipotēzi, tie var būt paredzēti Savienības tiesību aktos. Tā, piemēram, minētās regulas 2. panta 1. punkta f) apakšpunktā ir atsauce uz Regulas Nr. 853/2004 I pielikumu attiecībā uz "gaļas", "mehāniski atdalītas gaļas", "gaļas izstrādājumu", "zvejniecības produktu" un "gaļas produktu" definīcijām.

64 Tā kā minētā pielikuma 1.1. punktā "gaļa" ir definēta kā "dzīvnieku ēdamās daļas", attiecībā uz pārtikas produktu, kurš nesatur šādas daļas, nevarētu izmantot nosaukumu "gaļa", pat ja šim nosaukumam būtu pievienota informācija par komponentu vai sastāvdaļu aizstāšanu.

65 Saskaņā ar Regulas Nr. 1169/2011 2. panta 2. punkta n) apakšpunktā minēto otro hipotēzi, ja Savienības tiesībās nav noteikts tirdzniecības nosaukums, dalībvalstis var pieņemt valsts tiesību aktus, kuros šāds nosaukums ir paredzēts.

66 Šajā lietā, pirmkārt, nepastāv Savienības tiesību norma, kurā būtu noteikts, ka attiecībā uz produktiem, kā pamatā ir augu izcelsmes proteīni, jāizmanto noteikti tirdzniecības nosaukumi, vai kurā būtu paredzēti produktiem piemērojamie tirdzniecības nosaukumi tikai tādēļ, ka tie ir definēti kā dzīvnieku izcelsmes produkti, nesniedzot citus precizējumus.

67 Otrkārt, protams, no šī sprieduma 33. punktā minētā rīkojuma izriet, ka pamatlietā Francijas iestādes ir noraidījušas pieņēmumu, ka ar dekrētu Nr. 2022-947 ir noteikts tirdzniecības nosaukums.

68 Tomēr, kā secinājumu 84. punktā norādījusi ģenerāladvokāte, jautājums par to, vai šīs iestādes ir pieņēmušas šādu nosaukumu, jāizvērtē objektīvi.

69 Lai gan šis izvērtējums jāveic iesniedzējtiesai, Tiesa tomēr var sniegt tai Savienības tiesību interpretācijas elementus, kuri tai ir nepieciešami šajā nolūkā (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2019. gada 4. jūlijs, *Baltic Media Alliance*, C-622/17, EU:C:2019:566, 47. punkts).

70 Šajā ziņā no Regulas Nr. 1169/2011 2. panta 2. punkta n) apakšpunkta formulējuma izriet, ka tirdzniecības nosaukumiem jābūt "noteiktiem", proti, definētiem Savienības vai dalībvalsts tiesību aktos, lai apzīmētu pārtikas produktu. Tādējādi tirdzniecības nosaukuma pieņemšana izpaužas kā īpaša formulējuma asociēšana ar konkrētu pārtikas produktu.

71 Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, ir lietderīgi izskatīt Itālijas valdības rakstveida apsvērumos izvirzīto argumentu, saskaņā ar kuru, tā kā dalībvalstis, nepastāvot Savienības tiesību normās paredzētam tirdzniecības nosaukumam, var pieņemt pasākumus, lai noteiktu dažu pārtikas produktu tirdzniecības nosaukumus, tām ir jāpiešķir arī pilnvaras aizliegt dažu nosaukumu lietošanu attiecībā uz konkrētiem pārtikas produktiem. Saskaņā ar šīs valdības viedokli aizliegums izmantot kādu nosaukumu noteiktiem pārtikas produktiem ir līdzvērtīgs tirdzniecības nosaukuma noteikšanai pārtikas produktiem, kuru īpašības atšķiras no tām, uz kurām attiecas attiecīgais aizliegums. Pamatojot šo argumentu, šī valdība atsaucas uz 2017. gada 14. jūnija spriedumu *TofuTown.com* (C-422/16, EU:C:2017:458), kurā Tiesa esot nospriedusi, ka nosaukumus "piens" un "piena produkti" nedrīkst izmantot, lai apzīmētu pārtikas produktus, kas nav iegūti no piena dziedzeru sekrēta.

72 Tomēr jānorāda, ka Regulas Nr. 1169/2011 izpratnē tādu pasākumu pieņemšana, kuros paredzēts, ka pārtikas produktiem ir jāatbilst konkrētiem nosacījumiem, it īpaši attiecībā uz to sastāvu, lai tos varētu apzīmēt ar terminiem, kas saskaņā ar šiem pasākumiem tiek lietoti kā tirdzniecības

nosaukums, nevar tikt uzskatīta par līdzvērtīgu tādu pasākumu pieņemšanai, ar kuriem ir aizliegts izmantot noteiktus terminus, kas nav juridiski definēti ar šiem pasākumiem, lai apzīmētu pārtikas produktus ar noteiktām īpašībām, it īpaši attiecībā uz to sastāvu.

73 Proti, pirmie minētie pasākumi ļauj nodrošināt aizsardzību patērētājiem, kuriem jāvadās pēc principa, ka pārtikas produkts, kas apzīmēts ar īpašiem terminiem, kuri veido konkrētu tirdzniecības nosaukumu, atbilst tā izmantošanai īpaši paredzētiem nosacījumiem. Savukārt ar otrajiem minētajiem pasākumiem iestādes precīzi definētos terminus kā tirdzniecības nosaukumu izmanto vienīgi, lai apzīmētu pārtikas produktu ar raksturīgām pazīmēm.

74 Šis līdzvērtīguma trūkums netiek apšaubīts 2017. gada 14. jūnija sprieduma *TofuTown.com* (C-422/16, EU:C:2017:458) sniegtajās atziņās.

75 Proti, no minētā sprieduma 5., 8., 20.–22., 25. un 28.–30. punkta izriet, ka Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 1308/2013 (2013. gada 17. decembris), ar ko izveido lauksaimniecības produktu tirgu kopīgu organizāciju un atceļ Padomes Regulas (EEK) Nr. 922/72, (EEK) Nr. 234/79, (EK) Nr. 1037/2001 un (EK) Nr. 1234/2007 (OV 2013, L 347, 671. lpp.), tiesību normās, kuras Tiesai bija lūgts interpretēt lietā, kurā taisīts minētais spriedums, bija precīzi noteiktas prasības, kurām pārtikas produktiem jāatbilst, lai varētu izmantot nosaukumu "piens" un nosaukumus, kas raksturīgi "piena produktiem".

76 Saskaņā ar šiem noteikumiem, pirmkārt, nosaukums "piens" apzīmē vienīgi parastu piena dziedzeru sekrēta produktu. Otrkārt, "piena produkti" ir produkti, kas iegūti vienīgi no piena, un tikai šiem produktiem var izmantot nosaukumus, kuri ietverti Regulas Nr. 1308/2013 pielikumā ietvertajā sarakstā, kā arī nosaukumus Regulas Nr. 1169/2011 17. panta izpratnē, kas faktiski tiek izmantoti attiecībā uz minētajiem produktiem.

77 Ņemot vērā šādu īpašu tiesisko regulējumu, 2017. gada 14. jūnija sprieduma *TofuTown.com* (C-422/16, EU:C:2017:458) rezolutīvajā daļā Tiesa būtībā nosprieda, ka minētās tiesību normas nepieļauj, ka nosaukums "piens" un nosaukumi, kas paredzēti vienīgi "piena produktiem", tirdzniecības vai reklāmas nolūkā tiek izmantoti, lai apzīmētu tikai augu valsts produktu, pat ja šos nosaukumus papildina paskaidrojošas vai aprakstošas norādes, kas norāda uz attiecīgā produkta augu izcelsmi, izņemot gadījumus, kuri paredzēti Savienības tiesībās.

78 Tomēr jākonstatē, ka Savienības tiesībās nav paredzēts noteikums, saskaņā ar kuru noteiktiem pārtikas produktiem, kas it īpaši definēti kā dzīvnieku izcelsmes produkti, var izmantot tirdzniecības nosaukumus, kas ietver no gaļas, gaļas izstrādājumu un zivju nozarēm aizgūtus apzīmējumus, kuri minēti dekrētā Nr. 2022-947 vai dekrēta Nr. 2024-144 I pielikumā uzskaitītajos terminos. Turklāt no Tiesas rīcībā esošajiem lietas materiāliem neizriet, ka Francijas tiesībās būtu šādas normas.

79 No tā izriet, ka 2017. gada 14. jūnija spriedumā *TofuTown.com* (C-422/16, EU:C:2017:458) paustās atziņas nevar tikt pārņemtas, lai izskatītu pirmo un otro jautājumu.

80 Tādējādi, ar nosacījumu, ka iesniedzējtiesai būs jāveic pārbaude saskaņā ar šī sprieduma 67.–69. punktu, jāuzskata, ka dekrētā Nr. 2022-947 nav ietverts "tirdzniecības nosaukums" Regulas Nr. 1169/2011 izpratnē, bet tas attiecas uz to, kādus "pieņemtos nosaukumus" vai "aprakstošos nosaukumus" nedrīkst izmantot, lai apzīmētu pārtikas produktus, kuru pamatā ir augu proteīni. Līdz ar to ir jānoskaidro, vai šie jēdzieni ir īpaši saskaņoti ar minēto regulu tās 38. panta 1. punkta izpratnē.

81 Šajā ziņā jānorāda, ka Regulas Nr. 1169/2011 2. panta 2. punkta o) un p) apakšpunktā nav noteikts, ka dalībvalstis var pieņemt pasākumus, kuri reglamentē noteikta pārtikas produkta pieņemtos nosaukumus vai aprakstošos nosaukumus, pretēji tam, kas attiecībā uz tirdzniecības nosaukumiem ir paredzēts šīs regulas 2. panta 2. punkta n) apakšpunktā.

82 Šī atšķirība ir izskaidrojama ar to, ka, ņemot vērā definīcijas, ko Savienības likumdevējs ir pieņēmis attiecībā uz šiem pieņemtajiem un aprakstošajiem nosaukumiem, to piemērojamību nevar vispārīgi un abstrakti ierobežot valsts iestādes. Kā būtībā norāda *Protéines France* un *EVU*, pirmkārt, nosaukumu var uzskatīt par pārtikas produkta pieņemtu nosaukumu tikai tad, ja ikdienas valoda, izmantošana, ieradums, tradīcijas un paražas ļauj uzskatīt, ka patērētāji atpazīst šo nosaukumu kā tādu, kas īpaši apzīmē produktu, kuram tas piešķirts. Otrkārt, lai nosaukumu varētu kvalificēt kā "aprakstošu nosaukumu", tam, to izlasot, jāļauj saprast, kādas ir šādi apzīmētā produkta galvenās īpašības.

83 Līdz ar to, ja nav pieņemts tirdzniecības nosaukums, no Regulas Nr. 1169/2011 38. panta 1. punkta izriet, ka dalībvalsts, izmantojot vispārēju un abstraktu aizliegumu, nevarētu liegt augu proteīnu izcelsmes pārtikas produktu ražotājiem izpildīt pienākumu norādīt šo pārtikas produktu nosaukumu, izmantojot pieņemtus vai aprakstošus nosaukumus.

84 Attiecībā uz jautājumu, vai dalībvalsts var pieņemt vispārējus un abstraktus pasākumus, lai novērstu risku, ka noteiktu pieņemto vai aprakstošo nosaukumu lietošana varētu maldināt patērētājus, jo tie nav pareizi informēti par to, ka pārtikas produktos, kas apzīmēti ar šiem nosaukumiem dzīvnieku izcelsmes proteīni ir aizstāti ar augu izcelsmes proteīniem, jāņem vērā, ka – kā izriet no šā sprieduma 54. un 60. punkta – Regulas Nr. 1169/2011 7. panta 1. punkta d) apakšpunkts un VI pielikuma A daļas 4. punkts attiecas tieši uz pārtikas produktu komponentu vai sastāvdaļu aizstāšanu. Tādēļ arī šis jautājums ir īpaši saskaņots ar šo regulu tās 38. panta 1. punkta nozīmē.

85 Tomēr rakstveida apsvērumus iesniegušās valdības, kā arī Eiropas Komisija būtībā apgalvo, ka šīs tiesību normas neattiecas uz situāciju, kurai būtu nozīme šajā gadījumā, kad attiecīgā pārtikas produkta sastāvs kļūtu pavisam cits.

86 Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru, interpretējot Savienības tiesību normu, jāņem vērā ne tikai tās teksts, bet arī tās konteksts un tiesību akta, kurā šī norma ietverta, mērķi (spriedums, 2021. gada 12. maijs, *Bundesrepublik Deutschland* (Interpola sarkanais paziņojums), C-505/19, EU:C:2021:376, 77. punkts un tajā minētā judikatūra).

87 No gramatiskā viedokļa jānorāda, ka Regulas Nr. 1169/2011 7. panta 1. punkta d) apakšpunkta un VI pielikuma A daļas 4. punkta formulējumā ir atsauce uz komponenta vai sastāvdaļas aizstāšanu ar citu komponentu vai sastāvdaļu. Taču apstāklis, ka šajās tiesību normās ir atsauce uz komponentu vai sastāvdaļu, nav pietiekams, lai uzskatītu tās par nepiemērojamām, ja aizstātais komponents vai sastāvdaļa ir pārtikas produkta vienīgais komponents vai sastāvdaļa.

88 Attiecībā uz kontekstuālo aspektu jāatgādina, ka šīs regulas 2. panta 2. punkta f) apakšpunktā ir ietverta jēdziena "sastāvdaļa" definīcija – tā "ir jebkura viela vai produkts, tostarp aromatizētāji, pārtikas piedevas un pārtikas fermenti, un jebkuras kombinētas sastāvdaļas vienība, ko lieto pārtikas ražošanas vai sagatavošanas procesā un ko, pat izmainītā veidā, satur arī gatavais produkts". Minētās regulas 2. panta 2. punkta q) apakšpunktā noteikts, ka "galvenā sastāvdaļa" ir

"pārtikas produkta sastāvdaļa vai sastāvdaļas, kas veido vairāk nekā 50 % no minētā pārtikas produkta vai ko patērētājs parasti saista ar pārtikas produkta nosaukumu, un attiecībā uz ko vairākumā gadījumu nepieciešama kvantitatīvā norāde".

89 Taču šīs pašas regulas 7. panta 1. punkta d) apakšpunktā un VI pielikuma A daļas 4. punktā ir izmantots jēdziens "sastāvdaļa", neizslēdzot jēdzienu "galvenās sastāvdaļas". Tādējādi tos var aizstāt šo normu izpratnē.

90 No teleoloģiskā viedokļa no Regulas Nr. 1169/2011 1. panta 1. punkta, lasot to kopā ar tās 1. un 3. apsvērumu, izriet, ka šīs regulas mērķis, pieņemot pamatnoteikumus, ir pārtikas produktu informācijas jomā nodrošināt augstu patērētāju tiesību aizsardzības līmeni, ņemot vērā patērētāju uztveres atšķirības un viņu vajadzības pēc informācijas, vienlaicīgi nodrošinot netraucētu iekšējā tirgus darbību.

91 Tomēr pastāv risks, ka šis augstais patērētāju aizsardzības līmenis tiks apdraudēts, ja noteikumi, kas attiecas uz kāda komponenta vai sastāvdaļas aizstāšanu pārtikas produktā ar citu komponentu vai sastāvdaļu, netiks piemēroti, ja šī aizstāšana attiecas uz pārtikas produktā īpaši svarīgu komponentu vai sastāvdaļu, vai pat vienīgo komponentu vai sastāvdaļu. Patiešām, paradoksālā kārtā rezultāts nebūtu tāds, ka Savienības tiesības aizliegtu minētā pārtikas produkta pārdošanu un reklamēšanu, bet gan tāds, ka patērētāju aizsardzība šādos gadījumos netiktu saskaņota un tādējādi netiktu garantēta, lai gan tā tiktu nodrošināta, ja aizstāšana attiektos uz mazāk svarīgu komponentu vai sastāvdaļu.

92 Līdz ar to Regulas Nr. 1169/2011 7. panta 1. punkta d) apakšpunkts un VI pielikuma A daļas 4. punkts ir uzskatāmi par tādiem, kas attiecas arī uz jautājumu par patērētājiem sniedzamo informāciju, ja attiecīgā pārtikas produkta sastāvs kļūst pilnīgi citāds.

93 Turklāt no judikatūras, kas attiecas it īpaši uz šīm tiesību normām, izriet, ka ar to, ka pārtikas produkta nosaukuma tiešā tuvumā tiek norādīta informācija par komponenta vai sastāvdaļas aizstāšanu, ir pietiekami, lai aizsargātu patērētāju no maldināšanas riska (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2022. gada 1. decembris, *LSI – Germany*, C-595/21, EU:C:2022:949, 32. un 34. punkts).

94 Līdz ar to, kā pēc būtības norāda *Beyond Meat*, ar minētajām tiesību normām ir ieviesta atspēkojama prezumpcija, ka tajās paredzētajā kārtībā sniegtā informācija pietiekami aizsargā patērētājus, tostarp gadījumā, ja tiek pilnībā aizstāts vienīgais komponents vai sastāvdaļa, kuru tie cer atrast konkrētā pārtikas produktā, kas apzīmēts ar pieņemtu nosaukumu vai aprakstošu nosaukumu, kurā ietverti konkrēti termini.

95 Tomēr, ja valsts iestāde uzskata, ka konkrēta pārtikas produkta pārdošanas vai reklamēšanas kārtība maldina patērētāju, tā var vērsties pret attiecīgo pārtikas apritē iesaistīto uzņēmēju, kurš saskaņā ar Regulas Nr. 1169/2011 8. panta 1. un 2. punktu ir atbildīgs par informāciju, kas norādīta uz šī pārtikas produkta un kam jānodrošina šīs informācijas esamība un precizitāte un jāpierāda, ka iepriekš minētā prezumpcija ir atspēkota.

96 Ņemot vērā visu iepriekš minēto, uz pirmo un otro jautājumu jāatbild, ka Regulas Nr. 1169/2011 7. un 17. pants un VI pielikuma A daļas 4. punkts, tos lasot kopsakarā ar tās pašas regulas 2. panta 2. punkta o) un p) apakšpunktu un 9. panta 1. punkta a) apakšpunktu, jāinterpretē tādējādi, ka ar tiem šīs regulas 38. panta 1. punkta izpratnē ir īpaši saskaņota patērētāju aizsardzība pret risku tikt maldinātiem, izmantojot nosaukumus, kas nav tirdzniecības nosaukumi un ko veido gaļas, gaļas izstrādājumu un zivju nozares termini, lai aprakstītu, tirgotu vai reklamētu pārtikas

produktus, kuri dzīvnieku izcelsmes proteīnu vietā satur augu izcelsmes proteīnus, tostarp tos satur pilnībā, un līdz ar to liedz dalībvalstij pieņemt valsts pasākumus, ar ko reglamentē vai aizliedz šādu nosaukumu izmantošanu.

Par trešo jautājumu

97 Trešajā jautājumā iesniedzējtiesa būtībā vēlas noskaidrot, vai gadījumā, ja atbilde uz pirmo vai otro jautājumu ir apstiprinoša, Regulas Nr. 1169/2011 38. panta 1. punkts jāinterpretē tādējādi, ka ar šiem jautājumiem aplūkotajām tiesību normām veiktā īpašā saskaņošana liedz dalībvalstij pieņemt tādu valsts tiesību aktu, kas, pirmkārt, paredz administratīvu sodu piemērošanu no šīs regulas noteikumiem izrietošo prasību un aizliegumu neievērošanas gadījumā un, otrkārt, nosaka augu proteīna līmeni, kuru nesasniedzot joprojām ir atļauta tādu nosaukumu, kas nav tirdzniecības nosaukumi un ko veido gaļas un gaļas izstrādājumu nozares termini, izmantošana, lai aprakstītu, tirgotu vai reklamētu augu proteīnu saturošus pārtikas produktus.

98 Attiecībā uz trešā jautājuma pirmo daļu par aizliegumiem un sankcijām, kas izriet no dekrēta Nr. 2022-947 6. un 7. panta, jāatgādina, ka saskaņā ar Regulas Nr. 178/2002 17. panta 2. punkta trešo daļu dalībvalstis izstrādā noteikumus par pasākumiem un sankcijām, ko piemēro par pārtikas aprites tiesību aktu pārkāpšanu un kam jābūt efektīviem, samērīgiem un preventīviem.

99 Saskaņā ar šīs regulas 3. panta 1. punktu, pirmkārt, "pārtikas aprites tiesību akti" ir normatīvi un administratīvi akti, kas Savienības vai valsts līmenī reglamentē pārtiku vispār un jo īpaši pārtikas nekaitīgumu, neatkarīgi no tā, vai tie ir Savienības vai valsts tiesību akti. Otrkārt, pārtikas aprites tiesību akti attiecas uz jebkuru pārtikas produktu ražošanas, pārstrādes un izplatīšanas posmu.

100 No minētās regulas 8. panta izriet, ka pārtikas aprites tiesību aktu mērķis ir aizsargāt patērētāju intereses un it īpaši novērst krāpniecisku vai maldinošu praksi un jebkuru citu praksi, kas var maldināt patērētāju.

101 Šie elementi, kas attiecas uz Regulu Nr. 178/2002, attiecas arī uz Regulu Nr. 1169/2011.

102 Patiešām – saskaņā ar Regulas Nr. 1169/2011 2. panta 1. punkta a) apakšpunktu šīs regulas izpratnē jēdziena "pārtikas aprites tiesību akti" definīcija ir tāda, kāda noteikta Regulas Nr. 178/2002 3. panta 1. punktā. Regulas Nr. 1169/2011 4. apsvērumā ir atgādināts, ka saskaņā ar Regulu Nr. 178/2002 viens no pārtikas aprites tiesību aktu vispārējiem principiem ir nodrošināt patērētājiem pamatu apzinātas izvēles izdarīšanai attiecībā uz uzturā lietoto pārtiku un nepieļaut praksi, kas var maldināt patērētāju.

103 Tā kā pārtikas aprites tiesībās ir iekļauta Regula Nr. 1169/2011 un šajā regulā ar konkrētiem nosacījumiem ir atļauts noteikt valsts pasākumus, dalībvalstīm ir jāparedz efektīvas, samērīgas un preventīvas sankcijas, kas piemērojamas par šīs regulas vai šo pasākumu pārkāpumiem.

104 Līdz ar to ar pirmajā un otrajā jautājumā minētajām tiesību normām veiktā īpašā saskaņošana neliedz dalībvalstij noteikt administratīvus sodus par to prasību un aizliegumu neievērošanu, kas izriet no šīm tiesību normām vai no valsts pasākumiem, kuri ir saskaņā ar šīm tiesību normām.

105 Attiecībā uz trešā jautājuma otro daļu jānorāda, ka augu proteīnu maksimāli pieļaujamā daudzuma noteikšana, kā izriet no dekrēta Nr. 2022-947 3. panta 1. punkta, lai pārtikas produktus varētu apzīmēt ar noteiktiem pieņemtiem vai aprakstošiem nosaukumiem, ir līdzvērtīga šo nosaukumu lietošanas regulēšanai, tomēr nenosakot tirdzniecības nosaukumu.

Ņemot vērā, ka tiesību normas, par kurām ir pirmais un otrais jautājums, īpaši saskaņo minēto nosaukumu lietošanu, dalībvalsts šajā ziņā nevar veikt pasākumus, jo citādi tiktu apdraudēts Savienības tiesību vienveidīgums.

106 Ņemot vērā visu iepriekš minēto, uz trešo jautājumu jāatbild, ka Regulas Nr. 1169/2011 38. panta 1. punkts jāinterpretē tādējādi, ka īpašā saskaņošana, kas konstatēta atbildē uz pirmo un otro jautājumu, neliedz dalībvalstij noteikt administratīvās sankcijas, ja netiek ievērotas prasības un aizliegumi, kas izriet no šīs regulas normām, kā arī tai atbilstošiem valsts pasākumiem. Savukārt šī īpašā saskaņošana nepieļauj, ka dalībvalsts pieņem valsts pasākumu, ar ko ir paredzēts augu proteīna līmenis, kuru nesasniedzot joprojām ir atļauta tādu nosaukumu izmantošana, kas nav tirdzniecības nosaukumi un ko veido gaļas un gaļas izstrādājumu nozares termini, lai aprakstītu, tirgotu vai reklamētu augu proteīnu saturošus pārtikas produktus.

Par ceturto jautājumu

107 Tā kā iesniedzējtiesa precizē, ka ceturtais jautājums tiek uzdots tikai tad, ja atbildes uz pirmo un otro jautājumu ir noliedzošas, uz ceturto jautājumu nav jāatbild.

Par tiesāšanās izdevumiem

108 Attiecībā uz pamatlietas pusēm šī tiesvedība izriet no tiesvedības, kas notiek iesniedzējtiesā, tāpēc tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (otrā palāta) nospriež:

1) Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 1169/2011 (2011. gada 25. oktobris) par pārtikas produktu informācijas sniegšanu patērētājiem un par grozījumiem Eiropas Parlamenta un Padomes Regulās (EK) Nr. 1924/2006 un (EK) Nr. 1925/2006, un par Komisijas Direktīvas 87/250/EEK, Padomes Direktīvas 90/496/EEK, Komisijas Direktīvas 1999/10/EK, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2000/13/EK, Komisijas Direktīvu 2002/67/EK un 2008/5/EK un Komisijas Regulas (EK) Nr. 608/2004 atcelšanu 7. un 17. pants, kā arī Regulas Nr. 1169/2011 VI pielikuma A daļas 4. punkts, lasot to kopsakarā ar tās 2. panta 2. punkta o) un p) apakšpunktu un 9. panta 1. punkta a) apakšpunktu,

jāinterpretē tādējādi, ka

ar tiem šīs regulas 38. panta 1. punkta izpratnē ir īpaši saskaņota patērētāju aizsardzība pret risku tikt maldinātiem, izmantojot nosaukumus, kas nav tirdzniecības nosaukumi un ko veido gaļas, gaļas izstrādājumu un zivju nozares termini, lai aprakstītu, tirgotu vai reklamētu pārtikas produktus, kuri dzīvnieku izcelsmes proteīnu vietā satur augu izcelsmes proteīnus, tostarp tos satur pilnībā, un līdz ar to liedz dalībvalstij pieņemt valsts pasākumus, ar ko reglamentē vai aizliedz šādu nosaukumu izmantošanu.

2) Regulas Nr. 1169/2011 38. panta 1. punkts

jāinterpretē tādējādi, ka

rezolutīvās daļas 1. punktā minētā īpašā saskaņošana neliedz dalībvalstij noteikt administratīvās sankcijas, ja netiek ievērotas prasības un aizliegumi, kas izriet no šīs regulas normām, kā arī tai atbilstošiem valsts pasākumiem. Savukārt šī īpašā saskaņošana nepieļauj, ka dalībvalsts pieņem valsts pasākumu, ar ko ir paredzēts augu proteīna līmenis, kuru nesasniedzot joprojām ir atļauta tādu nosaukumu izmantošana, kas nav tirdzniecības nosaukumi un ko veido gaļas un gaļas izstrādājumu nozares termini, lai aprakstītu, tirgotu vai reklamētu augu proteīnu saturošus pārtikas produktus.

[Paraksti]